



# LOVÉTEI KIÁLTÓ

VIII. évfolyam, 3. szám

Ára : 1 lel

2007. MÁRCIUS

## „ELMENT A FARSANG, ITT HAGYOTT A LÁNYOKNAK BÁNATOT”

Amikor az ember olyan ünnepekről, eseményekről próbál írni, amelyek minden évben ismétlődnek, mindig szorongás vesz erőt rajta, hogy ez a tavaly is így volt. Aztán észreveszi, hogy bizony mindig valami változik. Alig teltek el a karácsonyi ünnepek, István pap bácsi megkezdte a házszentelést, és az új évben megkezdődtek a kortárstalálkozók, amelyek - hála Istennek - szépen, rendezetten következtek egymás után, néha még három is volt egy szombaton. Gyorsan szaladt a farsangi idő, és az 50 éves bál után következtek a farsangzáró ünnepségek. Először a maszkabálók jöttek sorba, kezdve az óvodásokkal és a felnőttekkel kövérsütőtörtőkön, aztán pénteken az iskolások hújtak jelmezbe. A felnőtt maszkabált az idén is a titokban való készülődés jellemezte. A szervezőket mindig szorongás fogja el, hogy vajon az idén is lesznek, akik nem sajnálják idejüket, fáradságukat, és életet öntenek a maszkabálba. És újra bizonyítottak: mint minden évben, most is maskurát öltöttek, és bemutatták, mit is takar a maszk, minck a jelképe. Ami meglepő volt, hogy telt ház fogadta az álarcosaink felvonulását, és vastapssal, nevetéssel jutalmazták falustársaik igyekezetét. Így szórakozhattunk a cirkuszistákon, az európai uniós lajbik előnyéről, a szerelmespáron, a tyúk influenza veszélyein, Lúdas Matyi okosságán vagy a modern idők Piroskáján. Köszönjük szépen minden álarcosnak a részvételét, és a jövőben is számítunk önökre, pártfogásukra.

Aztán következett a nősemlerbál, amely azért vált különösebbé az eddigieknél, mert még a Polgármesteri Hivatal székei, asztalai is szükségessé váltak a kedves vendégek kiszolgálása végett. Amikor megszólalt a zene, a terem táncra megmaradt része csak egy kis folt volt, ezért a vendégek az üres karban ropták a táncot. Több mint negyvenen vették fel a székelyruhát. Viccesen, azt is kitalálták, hogy be kellene osztani, hogy, aki egyszer táncolt két nótában, pihenjen. Na, de végül is mindenki tudott táncolni. Ebben a bálban a már hagyományosnak számító 40 évesek szolgáltatták a csodálatos műsort, amelyet a teremben lévők nagyra becsült tapsa jutalmazott. Reggel 8 órakor még táncolt a vendégek egy része. Ebben a bálban sok olyan baráti kör volt jelen, akik ez idáig valami miatt kimaradtak.

*folytatás a 4. oldalon*

## MÁRCIUS 15-RE

1989 óta immár szabadon, ezen a napon ünnepezzük az 1848-1848-es magyar szabadságharc kezdetét. Március 15. az eltelt 159 év alatt jelképpé vált, nemzetünk szabadságszeretetét, szabadság utáni vágyát fejezi ki. Idézzük fel hát röviden ennek a napnak az előzményeit.



*Fotó: Egved József*

Magyarország a XIX. század első felében már hosszú ideje a Habsburg Birodalom által bekebelezett állam volt, így a magyar trónon is habsburg uralkodók ültek. Hazánk ebben az időben agrárország volt. A mezőgazdasági termelés a nemesi birtokokon a jobbágyok által kötelezően végzett robotmunkán alapult. Az angol, az amerikai és a francia forradalom és a modern nemzeteszmé hatására azonban az ország lakosságának mintegy 5-6%-t kitevő nemesség egyre erőteljesebben követelte a gazdaság, a társadalom és a politikai rendszer átalakítását. Nyilvánvalóvá vált ugyanis, hogy, amíg Magyarország nem rendelkezik tényleges önkormányzattal, addig nemzeti érdekeink megfelelő politikát sem tud folytatni.

Ez a változtatási igény az 1820-1830-as években tört felszínre. A változásokért folyó küzdelmeknek a magyar nemesség legkiválóbbjai álltak élére.

*folytatás a 6. oldalon*

## LÖVÉTE KÖZSÉG KÖLTSÉGVETÉSE A 2007-ES ÉVRE

Δ 486/2006-os számú törvény, valamint a Helyi Tanács 46/2006, illetve 47/2006-os számú határozatai alapján a 2007-es évre a következő **jövedelmi forrásokkal** rendelkezünk:

**2.670.000** lej - összesen, amelyből:

876.000 lej - tanügyi káderek fizetése; 199.000 lej - célirányosan visszaosztott összeg, amely a tanügyi ösztöndíjakra, kis értékű tanügyi eszközökre, szociális gondozók fizetésére, szociális segély kifizetésére használható; 570.000 lej - az áruforgalmi adóból visszaosztott összeg; 320.000 lej - a jövedelmi adóból visszaosztott összeg - a helyi költségvetés kiegészítésére; 60.900 lej - a fizetés utáni adóból visszaosztott összeg; 331.100 lej - helyi adók és illetékek; 313.000 lej- állami segély (fűtéspótlék és fiatal házások támogatása)

Δ jövedelmi források függvényében a következő **költségeket** javasoljuk:

2.670.000 lej - összesen, amelyből:

**1. Polgármesteri Hivatal működtetése:** 445.500 lej, amelyből:

349.000 lej - személyi költség; 4.000 lej - beruházás (A3-as XEROX); 92.500 lej - anyagi költségek, éspe-dig: 2.500 lej - irodai felszerelések, 1.000 lej - takarító felszerelések, 5.000 lej - villanyfogyasztás, 9.000 lej - üzemanyag, 2.500 lej - alkatrészek, 12.500lej - posta, telefonköltségek, 22.500lej - gépek karbantartása, Web-oldal, internethálózat, fotókiállítás anyagi hozzájárulása, 8.000lej - számítógéppark modernizálása, 500 lej - belső kiállítások, 2.500lej - kiadványok (Monitor Oficial), 4.000 lej - nyomtatványok, 4.000 lej - képzések, 7.000 lej - meszelés, lépcső felújítása, bejárati ajtó, 6.000 lej - külföldi kiszállások, 3.000 lej - Lövétei Kiáltó Egyesület létrehozása, 2.500lej - pályázati információk, pályázatok előkészítése, levezetése

**2.Más szolgáltatások:**

4.650lej - sorozási költségek,5.220lej - öregotthonban lévő személyek költségei, 3.300lej - szociális segély utáni költség (6,5 százalék),1.500 lej - tartalékalap (civil- és tűzvédelem), 23.000 lej - helyi őrség (22.700 lej - személyi költség, 300 lej - anyagi költség)

**3.Tanügyi intézmény:** Összesen - 1.154.230 lej, ami a következőképpen oszlik meg:

876.000 lej - személyi költség, 191.700 lej - beruházás (44.700 lej- termék padlózata-Δ épület, 60.000 lej- a B épület és udvar felújítási munkálatainak tervezése, 87.000 lej - az Δ épület szigetelése, lábazat, színezés); 1.200 lej - ösztöndíjak; 85.330lej - anyagi költségek, éspe-dig: 1.552lej - irodai felszerelések, 1.553 lej - takarító felszerelések, 36.000 lej - fűtés, villany, 500 lej - víz, szennyvíz, 3.300 lej - posta, telefon, internet, 671lej - működéshez szükséges anyagok, 6.665lej - működés-hez szükséges szolgáltatások, 8.300 lej - javítások, meszelés, 50 lej - gyógyszerek, 16.050 lej - kis értékű leltári tárgyak (bútorzat, számítógépek, kályhák, porszívó), 3.500 lej - kiszállások, 175 lej - kiadványok, 500 lej - továbbképzések, 100 lej - munkavédelem, 6.500 lej - más költségek (gyerekek szállítása, karácsonyi ajándék, versenyek szervezése)

**4.Kultúra**

Könyvtár: 8.150 lej - személyi költség, 1.750 lej - anyagi költség (takarító, iroda, villany, telefon, polcok), 2.600lej - könyvek, 1.500lej - továbbképzés,

Népház: 25.300 lej- személyi költség, 20.200 lej - anyagi költségek, éspe-dig: 3.000 lej - iroda, takarító, villany, kisebb javítások, 4.000lej - szállítás, 5.600 lej - bálók szervezése, 100 lej - kiszállás 3.000 lej - edények utánpótlása, gyarapítása, 4.500lej - Öregek Napja, népdal-találkozó, székelyruhák, csizmák vásárlása, 42.200lej - beruházások:40.000 lej - tervezés és önrész vagy központi fűtés, 2.200 lej - hangszervásárlás

Tájház: 3.500 lej - anyagi költségek (800 lej- szállítás, 1.200 lej - anyagok),

Sport: 12.000 lej - szállítás, benevezés, javítás, 2.000 lej - tornaterem végső javítási munkálatai

Egyház: 20.000 lej - támogatás

Ifjúsági szervezetek támogatása: Kákvirág - 5.000 lej, LIE - 1.500 lej

Falunapok, Nárciszfesztivál megszervezése: 6.000 és 4.000 lej

Lövétei Kiáltó támogatása: 3.000 lej

**5.Szociális szolgáltatások** költségei: 134.800 lej - szociális gondozók fizetése; 3.780 lej - gyermekvédelem; 43.650 lej - szociális segély; 295.000 lej - fűtéspótlék: 18.000 lej - fiatal házások támogatása;Szociális konyha: 42.300 lej - személyi költség; 68.700lej - anyagi költség (65.000 lej-étkeztetési költségek, 1.700 lej- takarító szerek, iroda, 2.000 lej- eszközök); 39.600 lej - CARITAS; 51.000 lej - közvilágítás; 2.600lej - Kírulysarki Iskolatábor felszerelés (ágyucimű); 4.000 lej - hidak építése (újfalusi és újgyecdi híd); fogászati rendelő kialakítása (felszerelés): 30.000 lej utak karbantartása: 49.200 lej - személyi költségek; 20.500 lej - üzemanyag; 5.000 lej - alkatrészek; 12.700 lej - hótalanítás; 10.000 lej - átereszek; 10.000 lej - kavics; 26.000 lej - kövespataki hid megépítése; 5.000 lej - kötőő híd; 3.600lej - hócke vásárlása;

A leosztott források, illetve a **saját jövedelmen kívüli** jövedelmek a következők:piac: 8.000 lej; erdő: 12.000 lej

Ezek a jövedelmek meghatározott célra lesznek visszafordítva, éspe-dig a piac modernizálására, valamint az erdő fenntartási, kezelési költségeire.

**A 2006-os évről átjött összegekből** (359.955 lej - forgóalap) a következő munkálatok elvégzését tervezük:

-az újfalusi földcsuszamlás meggátolása, víztelenítés, akácfaültetés: 183.950 lej, mely összeg a beruházás önrészét jelenti. Ezenkívül a Környezetvédelmi Minisztériumtól pályázat útján 146.000 lejt nyertünk erre a munkálatra.

-130.000 lej - szociális konyha feletti emeleti rész kulcsrakács kialakítása

- 46.005 lej - az orvosi rendelők épületének feljavítása

Lázár Zoltán,  
polgármester

Demeter Ida-Emese,  
könyvelő

## TERÜLETEALAPÚ TÁMOGATÁSOK

Amint a Lövetei Kiáltó februári számában utaltunk rá, a lövetei gazdáknak is (és nem csak) lehetőségük nyílt az EU által nyújtott támogatások igénylésére, pályázatok lehívására. Az viszont tény, hogy mindössze két hónapja vagyunk tagjai az Uniónak, ami maga után von bizonyos kezdeti nehézségeket, legyen az a támogatások, a kereskedelem, szállítás stb. területéről. Az már bizonyos, hogy ezeket a nehézségeket, változásokat nem tudjuk elkerülni, de megtanulhatunk alkalmazkodni a számunkra még új helyzethez.

Kezdjük az alkalmazkodást mindjárt azzal, hogy a nekünk szánt támogatásokból megpróbálunk minél többet „megkaparintani”. Ennek az első lépése az, hogy a március 1. és május 15. között igényelhető területalapú támogatásokra leadjuk a kérést, amelynek pontos összegéről a későbbiekben fogunk írni, ugyanis a pontos összegek még nincsenek meghatározva. Annyit tudunk róla, hogy pl. egy hektár kaszálóra kb. 40-50 eurónak megfelelő erős lejt fogunk kapni, ehhez még társul egy kb. 60-80 eurós támogatás, ami a hegyvidéken gazdálkodókat hívatott támogatni, valamint búza, rozs, árpa és zab vetésekre 30 euró hektáronként. Így ez egy hektár kaszálóra kb. 100-130 eurónak megfelelő erős lejt (kb. 340 - 442 RON, 1 Euro=3.4 RON), szántókra pedig 130-160 euró hektáronkénti támogatást jelent (kb. 442 - 544 RON). Ime néhány nagyon fontos tudnivaló

azoknak, akik igényelni szeretnék a támogatást:

1)- csak azok a gazdák kérhetik a támogatást, akik minimum 0,3 hektáros parcellákkal rendelkeznek, és legalább 1 hektárra kérik a támogatást; 2)- ezeket a parcellákat beazonosították a légi felvételen; 3)- rendelkeznek bankszámlaszámmal (akinek van számlája a CEC-nél, azaz már kapott támogatást tehénre vagy tejre, annak nem kell újat nyitnia, akinek viszont nincs, az megteheti a Polgármesteri Hivatalnál)

A támogatások elnyerésének egyetlen feltétele a **PONTOSAN KITÖLTÖTT** támogatási kérelem, vagyis kérés és a megfelelően összeállított iratesomó. Ezen iratesomó összeállításában és pontos kitöltésében segíteni fog egy meghatározott összeg ellenében egy kifejezetten erre a célra létrehozott iroda. Ennek az irodának a létrehozását az tette szükségessé, hogy a megszokott feladatok és szerteágazó tevékenység miatt a Polgármesteri Hivatal a most induló sokféle támogatás lebonyolítását már nem tudta felvállalni. Az EU-ban ez a gyakorlat vált általánossá.

Sajnos még nagyon sok tisztázatlan kérdés van, amelyekre csak az ide vonatkozó törvények, normák, módszerek megjelenése után tudunk pontos választ adni. Minden fontos tudnivalót közölni fogunk a hirdetőtáblákon és a helyi újságban.

Török Sándor

## A KÖZBIRTOKOSSÁGRÓL

Ismeretes, hogy a közbirtokosság a Kalibáskő melletti Ángyos legelőt egy darabjának beerdősítését tervezi pályázati segítséggel. Az erdőtelepítés feltételezi a terület előkészítést, ami többek közt felszántást és a létező faállomány jelentős kigyérintését jelent. Ezek a munkálatok az ősz, illetve a tél folyamán el is kezdődtek, és mindaddig zökkenőmentesen folytak, amíg a lában állva elárverezett famennyiségéről ki nem derült, hogy minősége messze nem megfelelő, és nem egyezik az erdészeti dokumentumokban leírtakkal. Az érintett vásárló a vezetőtanácsot kérte a szerződés árának felülbírálására, de a versenytárgyaláson kialakult árat a vezetőtanács egymaga nem kívánta módosítani. Tekintettel az ilyenkor könnyen szárnyra kapó feltételezéseknek, nagyobb nyilvánosság mellett kívánta a kérést elbírálni. De az eddigi egyetlen hasonló eset példáját -azaz közgyűlés összehívását- sem tartotta legjobb megoldásnak az idő sürgetése miatt. Hisz közgyűlésdöntés legalább háromhetes folyamat során születik, ez pedig veszélyeztetli a kitermelés-szántás-ültetés határidőn belüli elvégzését.

Mindezeket figyelembe véve a vezetőtanács az ellenőrző bizottságot kérte fel, hogy vegyen részt a vevő által felvetett kérdés megoldásában. Az ellenőrző bizottság jelezte, hogy nem tartozik feladatai közé az, amire felkérték, de tagjai kiszálltak a vezetőtanáccsal, az erdészeti képviselővel és a vevővel a helyszínre. Itt a 10 személy megállapította, hogy a vevő igénye jogos, és meghatározott egy mindenkinek megfelelő árat. Mindez azonban nem sokat ért, mert az ellenőrző bizottság tagjai -egy kivétellel- másnap meglagadták a jegyzőkönyv

aláírását. Így nem lévén más lehetősége, a vezetőtanács február 2-ra (majd 8-ra) meghirdette a közgyűlést.

A közgyűlés viszonylag könnyen határozott, miután meggyőződött arról, hogy a vezetőtanács ragaszkodik egy olyan bizottság létrehozásához, mely a vágter továbbbi sorsáról dönt. Volt ugyan olyan vélemény is miszerint többet annál a 10 személynél, aki már megvizsgálta a vágteret, más sem tud majd mondani. Mások azt látták volna jónak, ha a fa lövetei vevőre talál. Végül a döntést az egyhangúlag megszavazott 5 tagú bizottságra bízták. A közgyűlés résztvevői ugyanakkor meghallgathatták az ellenőrző bizottság érveit, ami miatt nem írta alá a jegyzőkönyvet; szerintük a megoldás nem a terepen, hanem a szerződésben keresendő. Különböztek a vélemények annak kapcsán is, hogy az ellenőrző bizottsági pótlagnak vannak-e feladatai, milyen típusú dokumentumok ellenőrizhetők, megtagadhatja-e az elnök az ellenőrzést, ha ezen nem tud személyesen jelen lenni stb. A gyűlés végére a tagság érezkelte, hogy már a közös munka elején sem teljes az egyetértés a közbirtokosság vezetése és az ellenőrzést végző tagjai közt. A kinevezett bizottság másnap újból megvizsgálta a vágteret, próbavágásokat végzett, ami annyiban rontott a helyzeten, hogy ennek hatására a vevő már az első egyeztetés utáni árat sem akarta felajánlani. Végül mégis ez maradt a vételár, és a munkálatok folytatása elől elgördültek az akadályok.

A Csíkszereda felé utazók Lövete határában már láthatnak is egyet a nagyobb beruházásoknál szokványosan fellelhető tájékoztató táblákból. Válganak tájainkon is megszokott látványt!

Mag István

## AMKOR A RUHA TESZI AZ EMBERT

Az iskolások és óvodások hagyományos maszkabálja az idén is a farsang, a jókedv jegyében zajlott.

Témérdek ötletes álarcos, sok-sok jókedvű gyerek és azokban gyönyörködő szülő jelent meg mindkét rendezvényen.

Óvodásaink jelmezeit egyformán jutalmazták az óvónők egy-egy édességesomaggal, amely tasakok már az utlétük alatt megüresedtek, bizonyára jól választottak pedagógusaink a nem csekély kínálatból.

A nagyobb lövétei gyerekek az iskolai maszkabálon mutatták meg magukat, sajnos egyre többen álarc nélkül. Az I-IV. osztályosok tömegesen jelmezbe öltöztek, de a nagyobb társaik közül már kevesebben hújtak maskarába. Am aggodalomra



semmi ok, hisz a hangulat, a gyerekek jókedve arra enged következtetni, hogy sikeres rendezvényt tudhatunk magunkénak.

Az ötletesebb, több munkát igénylő maszkokat megpróbáltuk lehetőségeinkhez mérten jutalmazni, ennek eldöntését bíztuk egy pedagógusra, egy szülőre meg egy diákra. Ezzel nem titkolt szándékunk volt a gyerekek ösztönzése a farsangi maskarák felöltésére.

Iskolánk és községünk jövője érdekében remélem és kívánom, hogy unokáink unokái is legalább ennyi gyereket lássanak maskarában egyetlen farsang alkalmával itt Lövéten, mint mi idén.

Mag Otília, tanítónő

## „ELMENT A FARSANG...”

*folytatás az 1. oldalról*

Elmondásuk szerint bánják, hogy eddig nem jöttek, de ezután itt lesznek. Az idegenből érkezett vendégek nem győztek betelni a látványossággal, és reméljük, elvitték a hírt, hogy a Hargita lábánál van egy falu, ahol a nösemberbál alkalmával egy nagy családdá tud alakulni a falu népe. Köszönjük szereplőinknek, köszönjük vendégeinknek!

A kályhában ki sem aludt a tűz, amikor berendeztük a termet a fiataljainknak, vagyis a székelyruhás bállra. Ugy látszik, jó választás volt, amikor egy évvel ezelőtt ösztönyszerűen a 18 éveseket kértük fel, hogy műsorukkal ők is támogassák a fiatalok bálját, amelyben addig a "Kákvirág" táncsoport szolgáltatta a műsort, hiszen az idén már elég volt a nagykorúvá avatott fiatalok műsora. Ez a döntés azért is jónak bizonyult, mert eljöttek az elszármazott 18 évesek is, és mondhatni 80-nál több fiatal vette fel ősei ruháját, és gyönyörűség volt nézni, amint táncolnak, szórakoznak, illedelmesen, kedvesen. Köszönjük fiataljainknak a helytállást, számítunk rájuk a jövőben is.

Húshagyó kedd volt az utolsó farsangi nap, amikor délben 2 órakor összegyűltünk a Népházban, és innen vonultunk a szentmisére. A menet elején a lövétei gyermek - fúvószerekar haladt, a központi hídon meglőrtént a bokrétaavartás, majd következett a népi zenekar, és végül csatlakozott a templomba induló civil nép. István pap bácsi kiemelte beszédében, hogy milyen fontos, amikor felvesszük az őscinktől ránk maradt székely népviseletet: a székely

nép a sok veszély, a sok küzdés ellenére megőrizte azt, ezért fiataljainknak kötelessége ezeknek a tovább vitele. A szentmise után a plébánia udvarán elmondtuk jókívánságainkat, majd táncal köszöntöttük a Polgármesteri Hivatalban a vendégfogadókat, ahol a polgármester úr üdvözölte fiataljainkat, és kérte, ne hagyják feledésbe veszni szokásainkat, hiszen így bizonyosságot teszünk az mellett, hogy nem szégyelljük az őscink által kitaposott ösvényeket. Ezután néhány hídra vonultunk, majd a Népházban folytattuk a mulatságot, ahol zenével várt a "Magyarkevert", amely mind a négy bálon zenélt. Ezen a bálon több mint 140 székelyruhás fiatal volt. A gyermekekkel eltáncoltunk minden táncot (golya-, pingvin-, seprű-, kacsatánc, vonatkozás).

Este 11 órakor megválasztottuk a legénybírókat, szám szerint hatot, akik a rendezvényeken képviselik a fiatalságot (két-két személy: Alszeg, Felszeg, Középszeg). Éjfélkor, pontosan 12 órakor elénekeltek a Székely himnuszt, majd elhallgatott a zene, hiszen hamvazószerdára virradtunk.

A Népház és a falu nevében megköszönöm mindenkinek, hogy segítségükkel, jelenlétükkel segítették a rendezvényeket, köszönöm a szponzoroknak, zenészeknek, szereplőknek, maszkáknak, takarítónőnek, szociális munkásoknak, az egész farsangoló népnek, hogy ilyen élményben dús farsangot zárhattunk.

Isten fizesse meg mindenkinek jóakarátát és melléállítását, hisz ezután is csak közösen tudunk előre haladni hagyományaink továbbvitelében.

Lázár Béla

## LÖVÉTE A NAGYVILÁGBAN

Újpest. Felülök a metróra, és böngészem, hogy hányadik megálló a Népliget. Zakatolunk pár percen át, alig fálom be az otthonról maradt utolsó ételmaradékokat, és bejelentik a hangosbemondón: „Népliget, az ajtók a bal oldalon nyílnak”. Izgulok a mozgólépcsőn felfele, bár az autóbusszvezetők előzetes információi alapján a lövétei autóbusz a 19-es autóbeállóról indul.

Lelépek a mozgólépcsőről, és nézek szét, tétovázom egy kis ideig - merre induljak? Úgy néz ki, hogy nagyon jó tapasztalatnak bizonyul gyermekkori emlékeim egyike, amikor egy júliusi vasárnap délelőtti kantárosfazékkal a kezemben bolyongtam Lajoskút-ároka és Fehérkút pataka között, valahol Csókáslázon, keresgélve a kalákában kaszáló bátyáimat. És máris látom, hogy merre induljak, ugyanúgy, mint a Lázon, amikor éppen időben érkeztem, megtalálva bátyáimat az egerfa bokrok között, majdhogy ki nem loccsantva a földre a fuszulykalevest. Felérkezem az állomásba, és persze, mint bárki, aki valahova szeretne utazni, keresem az autóbusszom, ugyebár azt a híres 19-es autóbeállót. Az egyik elektronikus táblán először a Budapest - Mohács felirat ötlük a szemembe. A következő felirat Budapest - Zalaegerszeg. Sétálok tovább, és uramisten!: Budapest - Frankfurt. Gondolkodom magamban, talán nem jó helyen járok?

Sürges az idő, hiszen már fél hatot mutatnak az órák, és, ha tényleg nem jó helyen járok, talán elkésem a lövétei járatot. Ahogy így morfondírozom magamban, szemembe ötlük az egyik elektronikus táblán a 19-es szám. Gyorsan szedem a lábaimat, már látom is a tábla feliratát: Budapest - Székelyudvarhely - Lövete, és amikor a felirat alá érkezem, máris bekanyarodik a minden lövétei utas által ismert sűrű autóbusz. Bepakolok, és az indulásig tartó várakozásban azon gondolkodom, hogy miként lehet ez, miért éppen Lövete és nem Zetelaka szerepel a 19-es autóbeálló homlokzati feliratában? Jó, vagy nem jó ez Lövetének?

Híresek vagy kevésbé híresek vagyunk mi ezzel, vagy talán gazdagabbak, esetleg szegényebbek? Hat óra, elindul az autóbusz. Ahogy távolodunk a buszállomástól, néha még vissza-visszanézek. Már csak az épület impozáns tetőszerkezetének körvonalai látszanak. Aztán azok is eltűnnek a januári kora esti félhomályban, és bámulok előre a keletnek ívelő, gyorsforgalmi úton száguldó autóbusból. Viszont arra gondolok, hogy Pesten, a népligeti autóbusszállomáson Lövete bizony ugyanolyan helyet „vivott ki magának”, mint Frankfurt vagy akár Mohács.

Lázár Zoltán, polgármester

## SZÁZ ÉVE SZÜLETETT ÁBEL

1907. március 4-én született Lövétén Ladó Lajos, akinek az élete és írásai mintául szolgáltak Tamási Áron Ábel regényhősének képéhez. Szülei, Ladó Lajos földműves és Sílye Julianna háztartásbeli, egyszerű gazdálkodókként éltek mindennapjaikat. Ha a kenyer néha hiányzott is asztalukról, a tréfás kedvű édesapának köszönhetően, aki lakodalmi szószólóként, "tréfamesterként" is híres volt a környéken, a jókedv, a móka sosem vezett ki a családból és a kiesel Laji szívéből.

Szülfalujában végzett hat elemi osztályt, utána alkalmi munkás lett. Alig 16 éves, mikor édesapja elszegődött erdőpásztornak (1923), azaz "vágott lúziifa őrnék" a Hargitára a lövétei határba (Tolvajostető, Fehérpatak). Innen jutott el a híre Tamásihoz Kolozsvárra, Hargitafürdőre igyekvő kirándulók beszéltek róla neki, akik néhány napig a kiesel erdőpásztor vendégszeretetét élvezték. Aztán később személyesen is megismerkedett a lövétei erdőpásztor és az író. Ladó Lajos sokat mesélt Tamásinak a hargitai élményeiről "színesen, elevenen, fordulatosan". Tamási írásra biztatta, "hogy jegyezze fel élete történetét", és próbálja leírni, amit elmesélt. Ezt katonai szolgálata alatti meg is tette.

Ladó a katonaság után visszatért Kolozsvárra, és egy "kalandos" történetekkel teleírt sűrű fedelű, kockás iskolai füzetet adott át Tamási Áronnak. Tamási át-böngészte a füzetet, egy-két érdekes kis epizódot kirá-

gadott belőle, s ezeket "aztán átdolgozta, kicsit fűrt, fűrt rajtuk, végül is átadta Kuncz Aladárnak, az Erdélyi Helikon akkori szerkesztőjének." Az alaposan átdolgozott részletek 1931-ben, Tamási néhány melleg, kedves ajánló sorával együtt a Helikon áprilisi számában jelentek meg "Kiesel erdőőr" feljegyzéseiből címmel. Ladó Lajos ekkor 24 éves, és mint kazánfűtő él Kolozsváron.

Összesen kilenc kis történet (*Iladi szekér, Az első kaland, A csiksomlyói húcsún, A vidra fogása és eladása, Zászló a fáhegyiben, Három barát-pap, A miénk, Laji! Esztendőcsere a Hargitán, Jóság*) lát ekkor nyomdafestéket. A későbbiekben egy verse (*A Hargita alján*, in: Székelység, 1931-1932, I. évfolyam, 1-3. sz. 43. o.) és még egy kalandos története (*Borzalmak éjszakája a Hargitában*, in Székelység, III. évf. 22. o.) jelent meg. Ladó Lajos 1934-1936 között *Székely Alkalmazottak Lapja* c. alatt időszaki újságot is alapított és szerkesztett Kolozsvárt az idegenben kallódó székely munkavállalók érdekében, s ennek egyes íróktól szerzett ismertető szócikkeiből *Székely nagyjaink* c. lexikonszerű kézikönyvet állított össze 24 székely irodalmi és történelmi személyiség bemutatására.

1964 márciusában halt meg 57 éves korában Kolozsváron, mindenkitől elfeledve.

Mihály János

## MÁRCIUS 15-RE

*folytatás az 1. oldalról*

Elsőként az ország egyik legnevesebb és leggazdagabb arisztokrata családjából származó gróf Széchenyi István (1791-1860) fejtette ki könyveiben, röpirataiban programját. Az átalakulási folyamatot angol mintára képzelte el.

Arisztokrata társai többségétől különbözve, a nemesség felemelkedését felülről kezdeményezett reformok útján az egész nép jólétének emelésével együtt vélte megvalósíthatónak, a Habsburgokhoz fűződő viszony megváltoztatása nélkül.

A köznemesség törekvéseit egy fiatal vagyontalan nemes, Kossuth Lajos (1802-1894) fogalmazta meg, aki 1841-től a „Pesti Hírlap” című újság szerkesztőjeként politikai vezércikkeiben hívta fel a figyelmet a társadalom és a gazdaság legégetőbb gondjaira. Kossuth továbbvitte a reformgondolatokat, és egyúttal programot is adott. A Habsburg Birodalmon belüli gazdasági és politikai önállóságot, a jobbágyok korlátozás nélküli földtulajdonszerzését és az önálló nemzeti ipar megerősítését tartotta a legfontosabb céndöknék.

A nemzeti reformmozgalom elképzelései azonban jó részt megbuktak az abszolutista, tehát a teljes állami hatalmat egy kézben tartó bécsi udvar ellenállásán.

1848 első hónapjaiban Európa számos nagy városában forradalmak törték ki. Ez a körülmény kedvező feltételeket teremtett ahhoz, hogy a magyarországi reformelképzelések törvényes úton megvalósuljanak. Kossuth a parlament küldöttségével 1848. március 15-én Bécsbe utazott, hogy az országgyűlés által megszavazott követeléseket elfogadtassák az uralkodóval.

Nézzük, mi történt ugyanazon a napon Pesten. Egy kis létszámú, főleg írókból, költőkből álló értelmiségi csoport, a „márciusi ifjak” az utcára mentek, s felolvasták a magyar nemzet legfontosabb követeléseit tartalmazó „Tizenkét pont”-ot. Egyik vezetőjük, a népszerű és radikális költő, Petőfi Sándor, elszavalta akkor írt költeményét, a „Nemzeti dal”-t. Az utca népe csatlakozott hozzájuk, s egy lefoglalt nyomdában kinyomtatták a két röpiratot, melyeket ezután többször is felolvastak. Néhány óra múlva már több tízezres tömeg vonult végig a városban. A „Tizenkét pont” röviden és lényegretörően foglalta össze a legfontosabb követeléseket, köztük a sajtószabadságot, a független magyar kormányt, az évenkénti országgyűlést, a vallási és polgári jogegyenlőséget, a nemzeti hadsereget, a közleherviselést, a jobbágyrendszer megszüntetését és az újraegyesülést Erdélyel. A március 13-i bécsi és a 15-i pesti forradalom hatására az udvar kénytelen volt az országgyűlési követeléseket elfogadni, ezekből törvényeket alkottak, amelyeket a király áprilisban szentesített. A törvények tartalmazták a „Tizenkét pont” legtöbb követelését. A békés átalakulás Magyarországon Európában elsőnek és egyedülállóan -végbement. Gróf Batthyány Lajos (1806-1849) vezetésével létrejött az első független, az országgyűlésnek felelős magyar kormány.

## KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐ TRÉNING

Magyarországi testvértelepülésünk, Domaszék egyik civil szervezetének, a Domaszék Lakosságának Egészségesebb Életéért Alapítvány három képviselője 2007. február 16-án Közösségfejlesztő tréning címmel egy kiscsoportos foglalkozást tartott községünk néhány tagja számára.

A foglalkozás céljai közt olyan témák jelentek meg, mint: megoldásra váró problémák községünk fejlesztése érdekében (környezet, egészségügy), az ezzel kapcsolatos hiányosságok, illetve mi az az anyagi és humán erőforrás, amely rendelkezésünkre áll a problémák orvoslása érdekében. A foglalkozás során rá kellett jönnünk, hogy bizony akad jónéhány hiányosság, rá kellett ébrednünk, hogy mennyire nem törődünk egészségünkkel, környezetünkkel, azzal a két lényeges dologgal, amely talán a legfontosabb lényezője létünknek, fennmaradásunknak. Miért csak a legvégső esetben fordulunk orvoshoz? Miért nem fogjuk fel végre, hogy a betegséget nem gyógyítani kellene, hanem megelőzni? Vajon tudatában vagyunk annak, hogy mennyi szép és értékes természeti kincsünk van? Ilyen és ehhez hasonló kérdések fogalmazódtak meg a jelenlévők körében. Gondolkozzunk csak el egy kicsit! Mi, lövéteiek tudnánk ezen változtatni? Egy egyszerű példa: mi lenne, ha a szemét a számára kijelölt helyre kerülne, és nem a patak partja diszologna!

A megbeszélés további részében domaszéki vendégeink saját tapasztalataikról beszéltek, arról, hogy civil szervezetként milyen pályázati lehetőségekhez jutottak, miket értek el, miket valósítottak meg. Reménykedem, sőt bizom abban, hogy ez a megbeszélés csak elindítója volt egy szélesebb körű programnak, és lesznek olyan személyek, akik érdekünk, kötelességünknek érzik a felvetődött problémák orvoslását, és néhány év múlva talán már mi is elmondhatjuk magunkról, hogy tettünk valamit (talán jártasabb domaszéki kollégáink segítségével) kis közösségünk fejlődése érdekében. Ugyanakkor egy rajzpályázatot is kiírtak a lövétei iskolások számára Környezetvédelem és A dohányzás káros hatásai témakörökben.

A pénteki program záróakkordjaként a domaszékiek egy multifunkcionális gépet nyújtottak át községünk polgármesterének, amely a leendő civil szervezet munkáját könnyítené. Köszönjük szíves ajándékukat!

L.E.

A miniszterek többsége a kor reformpolitikusai közül került ki, így helyet kapott a kormányban Széchenyi és Kossuth is.

Március 15-én minden megemlékező kokárdát tűz a ruhájára. Ez a hagyomány a francia forradalom nyomán keletkezett, a magyar szabadságharcosok viseltek először nemzeti színű szalagot.

Összeállította: Mihály János



## MEGVALÓSÍTÁSOK ...

Év végén, valamint a következő év elején általában az emberek, intézmények és cégek próbálják áttekinteni, elemezni az elmúlt évet, majd terveket, célokat fogalmaznak meg az elkövetkező időszakra.

A Lövete Sport Egyesület még nem rendelkezik sokszínű, változatos sporttevékenységekkel, hisz 2006-ban csak nagypályás és teremlabdarúgásban volt tevékenysége. Ezekben a következő eredményeket érték el:

- Az Udvarhely körzeti labdarúgó-bajnokság A csoportjában elfogadható eredményeket ért el a csapat, hisz a 13-as mezőnyben elért 6-ik hely közepesnek mondható. 12 mérkőzésből elért 7 győzelmet, 1 döntetlent és 4 vereséget. A gólarány is elfogadható: 29 - 17, ami mérkőzésenként 2, 4-es góllátlag.

Ellenben, ha figyelembe vesszük azt a tényt is, hogy az alapjátékosok közül 4 Magyarországon, 2 egyetemen van, ugyanakkor az itthon tartózkodóak sem tudtak minden mérkőzésen jelen lenni, akkor az eredmények már jónak mondhatóak. A hiányzókat fiatalokkal próbáltuk kisebb - nagyobb sikerekkel helyettesíteni.

- A Románia Kupa küzdelmeiben is részt vettünk. Eredményes, hosszú utat nem tett meg a csapat, a 3-ik körben kiesett, ami jó is meg rossz is volt. Rossz volt abból a szempontból, hogy a hétközi kupameccsek megfelelték edzéseknak, kemény felkészüléseknek, és ezeknek a pozitív eredményei meg is látszottak a bajnoki mérkőzéseken. Viszont, ha az anyagi oldalát nézzük a kupameccseknek, akkor jó, hogy nem kellett tovább játszani szerdánként, kevés néző előtt, és kifizetni 150 lejt a bírónak, megfigyelőknek.

- Részt vettünk, és ismét bekerültünk a legjobb négy csapat közé a hagyományos 18 csapatos teremlabdarúgó tornán Székelyudvarhelyen. Sajnos nem tudtuk megismételni a 2005-ös évi II. helyet, a tavaly csak IV. lett Lövete. Szentegyházán teremlabdarúgó tornán 3 alkalommal is szerepeltek a főcicsapatunk, ahol jó, illetve nagyon jó eredményeket értek el.

- 2006-ban sikerült részben javításokat véghezvinni a sportpályán és az öltözőkben, valamint a meglévő felszereléseket részben kiegészíteni.

- Októbertől folyamatosan zajlik a gyerekekkel való foglalkozás, edzés.

Köszönetet mondunk a Polgármesteri Hivatalnak, a Lövete Közbirtokosságnak, az Andesit-Impex, a Lázár Travel, a Logos cégeknek, valamint a népes szurkolótábornak, akik támogattak, segítettek abban, hogy a működéshez olyan körülményeket teremthettünk, amilyen a körzeti csapatoknál schol nem található.

Legalább ilyen téren elértük a megyei csapatok szintjét.

Továbbra is szívesen várunk bármilyen támogatást, akár az adó 2 %-t, akár más cégek segítségét, amivel tovább bővíthető a tevékenységünk (más sportágakkal is).

A sok internetes játék, e-mail, megabyte, játékgép és füstös szórakozóhely mellett fontos lenne minél több szabadban zajló és ártalmatlan tevékenység, vetélkedőket lehetne szervezni, s így lehetőséget adni a fiataloknak meg a kevésbé fiataloknak az egészséges, közösségi életvitelre, sportolásra és kikapcsolódásra.

Györgylőrincz Ernő

## HIRDETÉS!

Felhívjuk azon személyek figyelmét, akiknek lejárt a Magyar igazolványuk, hogy a hosszabbítás végett érdeklődhetnek a Polgármesteri Hivatalnál.

## FELSZÓLÍTÁSOK!

Felhívjuk minden kutyatartó gazda figyelmét, hogy a kutyákat tartsák bent az udvarban, megkötve!

Ugyanakkor szigorúan tilos a baromfikat (tyúk, liba, kacska) az udvarból kiengedni!

## ANYAKÖNYVI HÍREK

2007. FEBRUÁR

Születések száma: 2

MÁRTON ANDREA  
NYESZTER TIMEA

Házasságkötések száma: 1

PÁL LAJOS és GYÖRGYPÁL REGINA

Öszinte részvétünket fejezzük ki a februárban elhunyt lakosok hozzátartozóinak.

BENCZE GÁBOR  
FAZAKAS ÁRPÁD  
ANDRÁS ISTVÁN

Kiadja a LÖVÉTEI IFJAK EGYESÜLETE

a Lövete Közbirtokossága,  
a Select Metlemnplast  
és Lövete Község Helyi Tanácsának  
támogatásával

A szerkesztőség elérhetősége:  
Lövete Községi Könyvtár, Tel. 0266-220806  
loveteikialto@freemail.hu

Készült a ROTAPRINT nyomdájában